מי שאמר פרק רביעי נזיר

אם תימצי לומר פליגי. רבנן עליה דר' יוסי מדקתני במתני' ר' יוסי אומר משמע דפליגי רבנן עליה ואם תימצי לומר פליגי רבנן מרישא דקאמר ר' יוסי אם נדר בחיי אביו אינו מגלח ואמרי רבנן דמגלח בכל ענין [או] אסיפא דקאמר דנדר לאחר מיתה מגלח מגלח: **תא** שמע. דתרישא פליגי דתניא כילד אמרו המים מגלח על מעות אביו מי שהיה אביו נזיר והפרישם אביו מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות ב) אביו אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים והפרישם אביו מעות לנזירותו ומת הרי אלו יפלו לנדבה דברי רבי יוסי ר"א ור' מאיר ור' יהודה אומרים זהו שמגלח על מעות אביו בעי רבה יש לו שני בנים נזירים מהו הילכתא גמירין לה כל דקדים (ג) גלח גלח או דילמא ירושה גמירין לה ופלגא הוי בעי רבא בכור ופשוט מאי הילכתא גמירין לה והילכך לא בעי גלוחי לפום מאי דשקיל או דילמא ירושה היא וכי היכי דשקיל פי שנים הכי מגלח ואם תימצי לומר ירושה היא ולפום דשקיל מגלח ובחולין הוא דאית ליה פי שנים אבל בהקדש לא או דילמא כיון דקני ליה לגלוח לא שנא אביו נזיר עולם והוא נזיר סתם אביו נזיר סתם והוא נזיר עולם מאי כי גמירין הילכתא בסתם נזירות או דילמא לא שנא ואם תימצי לומר הכא אידי ואידי נזירות טהרה בעי רב אשי אביו נזיר טמא והוא נזיר טהור אביו נזיר טמא מאי תיקו:

הדרן עלך מי שאמר

בית (ג) שמאי אומרים הקדש טעות הקדש וב"ה

קא משמע לן הלכה איבעיא להו פליגי רבנן עליה דר' יוסי או לא פליגי ואם תימצי לומר פליגי ארישא או אסיפא ת"ש (ג) א) כיצד אמרו האיש מגלח על נזירות אביו מי שהיה אביו אביו נזיר והפריש אביו מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבא זהו שמגלח על מעות אביו אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות לנזירותו ומת הרי אלו יפלו לנדבה דברי ר' יוסי ר' אליעזר ור' מאיר ורבי יהודה אמרו ב) זה הוא שמגלח על מעות אביו בעי רבה יש לו שני בנים נזירים מהו הילכתא גמירין לה כל דקדים (ד) גלח גלח או דילמא ירושה גמירין לה ופלגא הוי בעי רבא בכור ופשוט מאי הילכתא גמירין לה והילכך לא בעי גלוחי לפום מאי דשקיל או דילמא ירושה היא וכי היכי דשקיל פי שנים הכי מגלח ואם תימצי לומר ירושה היא ולפום דשקיל מגלח ובחולין הוא דאית ליה פי שנים אבל בהקדש לא או דילמא כיון דקני ליה לגלוח לא שנא אביו נזיר עולם והוא נזיר סתם אביו נזיר סתם והוא נזיר עולם מאי כי גמירין הילכתא בסתם נזירות או דילמא ה לא שנא ואם תימצי לומר הכא אידי ואידי נזירות טהרה בעי רב אשי אביו נזיר טמא והוא נזיר טהור אביו נזיר טמא מאי הילכתא גמירין לה ת"ש כיצד אמרו האיש מגלח על נזירות אביו מי שהיה אביו אביו נזיר והפריש אביו מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבא זהו שמגלח על מעות אביו אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות לנזירותו ומת הרי אלו יפלו לנדבה דברי ר' יוסי ר' אליעזר ור' מאיר ורבי יהודה אמרו ב) זה הוא שמגלח על מעות אביו בעי רבה יש לו שני בנים נזירים מהו הילכתא גמירין לה כל דקדים (ד) גלח גלח או דילמא ירושה גמירין לה ופלגא הוי בעי רבא בכור ופשוט מאי הילכתא גמירין לה והילכך לא בעי גלוחי לפום מאי דשקיל או דילמא ירושה היא וכי היכי דשקיל פי שנים הכי מגלח ואם תימצי לומר ירושה היא ולפום דשקיל מגלח ובחולין הוא דאית ליה פי שנים אבל בהקדש לא או דילמא כיון דקני ליה לגלוח לא שנא אביו נזיר עולם והוא נזיר סתם אביו נזיר סתם והוא נזיר עולם מאי כי גמירין הילכתא בסתם נזירות או דילמא ה לא שנא ואם תימצי לומר הכא אידי ואידי נזירות טהרה בעי רב אשי אביו נזיר טמא והוא נזיר טהור אביו נזיר טמא מאי הילכתא גמירין לה ת"ש כיצד אמרו האיש מגלח על נזירות אביו מי שהיה אביו אביו נזיר והפריש אביו מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבא זהו שמגלח על מעות אביו אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות לנזירותו ומת הרי אלו יפלו לנדבה דברי ר' יוסי ר' אליעזר ור' מאיר ור' יהודה אומרים זהו שמגלח על נזירות אביו

נזירות אביו וכי היכי דשקיל המי בכור פי שנים בכל הנכסים הכי (ה) בהאי נמי מגלח פי שנים: ז) **ובחולין הוא דאית ליה** לבכור פי שנים: **אבל בהקדש.** לאחר שנקרב הקרבן ומבקשין לאוכלו לא שקיל פי שנים ח) אלא מולקין ביניהם בשוה: **או דילמא.** כי היכי דקני ליה פי שנים לגלח בהן הכי נמי לענין חלוקה לאחר שהקריבו קרבנותיהן אע"ג דמוקדשין הן שקיל בהו פי שנים: **כי גמירי הילכתא בסתם נזירות.** היכא דתרוייהו קיימי בסתם נזירות אבל היכא דחד מנהון נזיר עולם לא או דילמא לא שנא: **ואם"ל הכא.** כיון דנזירות דאבא ונזירות דברא נזירות דטהרה הוא מגלח הכן על נזירות האב: **בעי רב אשי היכא דאביו נזיר טמא והוא נזיר טהור.** מהו להוסיף על מעות לפורין שהפרישם אביו להביא בהן ט) קרבנות וכן אם אביו טהור והוא טמא מהו להביא לפורים באותן מעות שהפרישם אביו לנזירות טהרתו י) תיקו:

הדרן עלך מי שאמר

בית שמאי אומרים הקדש טעות (ו): ד) **כילד אמר שור שאור שילא מביתי ראשון.** בשחרית יהא הקדש וילא לבן הרי זה הקדש וכן כשיעלה דינר של כסף או חבית של שמן כולן הקדש הואיל וילאו בראשונה ואף על גב שלא נתקיימו דבריו שהוא סבור שילא שאור כ) ויעלה דינר של זהב וחבית של יין תחילה: ובית

קמ"ל הלכה. בן ולא בת: **ואם תימצי לומר פליגי אריש.** הוא דפליגי ט) רבנן דאמרי שאף מגלח על נזירות אביו ב) ולא שני להו לרבנן בין רישא לסיפא שבכולן המים מגלח על נזירות אביו: **או אסיפא פליגי.** לרבנן סבירא להו איפכא (ב) דלמא מאי דשמיע להו מר' יוסי דאמר בריש דאין מגלח על נזירות אביו סבירא להו לרבנן הוי מגלח ומאי דקא"ר יוסי בסיפא דהוי מגלח סבירא להו לרבנן דאינו מגלח: ה"ג **ת"ש כילד אמרו המים מגלח על נזירות אביו מי שהיה הוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות לנזירות ומת הרי אלו יפלו לנדבה דברי ר' יוסי רבי אליעזר ור' מאיר ור' יהודה אומרים זהו שמגלח על נזירות אביו ואמר הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבא זהו שמגלח על מעות אביו אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות לנזירותו ומת הרי אלו יפלו לנדבה דברי ר' יוסי רבי אליעזר ור' מאיר ור' יהודה אומרים זהו שמגלח על נזירות אביו** כלומר מדקתמרי רבי אליעזר ורבי יהודה בהאיך בריישא זהו שמגלח אלמא דתרישא ואסיפא פליגי והכי משמע זהו ג) שאמרו (ג) (ע"מ) שמגלח על נזירות אביו אבל מי שהיה נזיר בחיי האב שכבר נתחייב בקרבן ד) אחר כפני עצמו אין מגלח על נזירות אביו ושמע מינה דתרישא וסיפא פליגי ש"מ: **כל דקדים.** נזירותיה מגלח על נזירות אביו או דילמא ירושה גמירי לה וכל מאן דהוי בר ירושה גמירי לה דזכי בהו: **ופלגא הוי** א) **כו'.** וחולקין אותו בשוה זה יביא חציו וזה ה) חציו ומייתו מבתיהן כדי להשלים קרבנותיהן עם מעות אביהן: **בעי רבא.** היו לו ו) בנים נזירין בכור ופשוט (ד) לגלח על נזירות אביו היכי שקלי ביה: **הילכתא גמירי לה.** שמגלחין על נזירות אביהן ולא ממתנ ירושה והילכך לא בעי לגלוחי לפום מאי דשקיל אלא בפלגא או דילמא ירושה היא שמגלחין

מגלח: **תא** שמע. דתרישא פליגי דתניא כילד אמרו המים מגלח על מעות אביו מי שהיה אביו נזיר והפרישם אביו מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות ב) אביו אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים והפרישם אביו מעות לנזירותו ומת הרי אלו יפלו לנדבה דברי רבי יוסי ר"א ור' מאיר ור' יהודה אומרים זהו שמגלח על נזירות אביו ובכולם ספרים היא משונשת: **בעי** רבה יש לו שני בנים נזירים. לרבי יוסי שנדרו אחר מיתת אביהן ולרבנן אביהן ורבנן גם בחיי אביהן: **הילכתא** גמירי לה. [ולא] כדין חלוקה בשוה: וכל דקדם גלח. וכל הקודם מהם זכה בהם: **ופלגא** הוי. פלגי זה נוטל החצי וזה נוטל החצי כמו בשאר ירושה: **בעי** [רבא] גרים ר"ת והרמשון [רבה בכור] ופשוט נזירים מהו הלכתא גמירי לה ולא מן הדין והכא לא בעי גלוחי לפום מאי דשקיל דאע"פ דשני פשוטי פלגי מכל מקום אינו כשאר ירושה ה"נ[1] לענין שיטול הבכור פי שנים [וה"נ] לא מצי להביא תגלחתו לפום מאי דשקיל כשאר[2] נכסים או דילמא ירושה גמירי כי [ג] היכי [דטוטל] פי שנים[3] ממעות שהפרים אביו לקרבנות נזירותו ד)[כן מגלח]: ואת"ל[4] בחולין הוא דאית ליה פי שנים. פי' ר"ת בחולין דאמר לשון חולין ולא לשון הקדש דאמר מעות אלו לנזירות: [אבל] בהקדש לא. אילו אמר הרי אלו לקרבנות נזירותו: או דילמא כיון [דקני] ליה לגלוחי לא שנא. ואפילו אמר לקרבנות נזירותו דמוכח לשון הקדש: **אביו** נזיר עולם והוא נזיר סתם. או איפכא כי גמירי הלכתא בסתם נזיר ומצי למיבני דאביו והוא נזיר עולם או שמא הא פשיטא דמגלח כיון ששמו[5] האב והבן בחד גוונא לנזירות[6]: ואת"ל הכא ומגלח שפיר על מעות אביו: **בעי** רב אשי נזיר **טמא והוא נזיר טהור.** אביו נזיר טמא וטמא והפרים מעות לליפורים ואחר מהו שיוסיף בנו על אותם מעות להביא חטאת עולה ושלמים לנזירות טהרה אי נמי אביו נזיר טמא וחזר והתחיל ומנה נזירות טהרה הואיל וטמא לא הוי דומיא דנזירות דבן דלא טמא לא מגלח: אביו נזיר טהור. והפרים מעות והוא נזיר טמא מהו שיביא הבן לפורים [מן] המעות שהפרים אביו לנזירות טהרה:

הדרן עלך מי שאמר

בית שמאי אומרים הקדש טעות הוי הקדש. כדמפרש ואזיל ומשום דבתר הכי איירי בנזירות בטעות נקט הני פלוגתייהו במכילתין וכן משום פלוגתא דבית שמאי ובית הלל דבסמוך גבי מי שנדר ונשאל לחכמים כו' אמרו להם בית הלל לבית שמאי אי אתם מודים בזה שהוא הקדש טעות ותלא ותרעה בעדר כלומר אם כן [היאך][7] אומרים בהקדש טעות דפליגי ענן: כילד

הקדש פי' אף אם יצא לבן ראשון הוא קדוש. דינר זהב וכו' חבית של יין וכו' ובגמ' מפרש הני ג' בבי למה לי

עין משפט נר מצוה

ג) א ב ג ד מי' פ"ח מהל' מירות הלכ"ו:
א ה מיי' שם הלכ"ז:
ב ו מיי' שם הלי"ז:

מוסף רש"י

הקדש טעות הקדש. שמוכר כשיגלח ודינר זהב כשיעלה וחצית של יין לכשתעלה הוו הקדש, אע"פ שלא יצאו לאמיתו כמו שאמר הוו הקדש (ראה"ה בשמו).

פי' הרא"ש

רבת אינה יורשת והבנים יורשים היאך תגלח על נזירות אביה: מהו דתימא דרושה גמירי לה דכל מי שהוא יורש מגלח: איכביא להו פליגי רבנן עליה דר' יוסי ראפי' הוא ואביו נזירים מגלח על מעות אביו. או אסיפא דאפי' נזר אחר מיתת אביו אינו מגלח לית להו הלכה: ת"ש דארישא פליגי. ה"ג דתניא כיצד אמרו האיש מגלח על נזירות אביו מי שהיה אביו אביו נזיר והפרישם אביו מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבא אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים והפרישם אביו מעות לנזירותו ומת הרי אלו יפלו לנדבה דברי ר' יוסי ר' אליעזר ור"מ ור' יהודה אמרו זהו שמגלח על נזיר אביו. בעי רבא יש לו ב' בנים. לר' יוסי שנדרו אחר מיתת אביהם ולרבנן אף בחיי אביהם הלכה: מירה לה כל דקדים מגלח אי שקדם לידור נזי' בתחילה או דילמא ירושה גמירי ופליגי: בעי רבא ר' ולעיל גרס רבה דאי חד אמורא הוא לא הול"ל פעם שנית: בכור ופשוט מהו. ל דאת"ל קאמר דאפי' אם ירושה גמירי ופליגי ה"מ (בכור) [פשוט] פשוט אבל בכור ופשוט לא קרי ביה בכל אשר מצא לו או דילמא כל דין ירושה אית ליה: ואת"ל לפום מאי דשקיל מגלח בחולין הוא דאית ליה פי שנים כגון שאמר אביו אלו מעות לנזירותי ולא אמר לקרבנות נזירותי אבל בהקדש לא אם אמר לקרבנות נזירותי: וה"ה מצי למבני גם בפשוט אי גמירי הלכה במעות הקדש. ופי' זר הוא. ויר' ז) לפרי' דסיומא דמילתא היא ואת"ל ירושה היא לפום מאי דשקיל מגלח בב' פשוטי' כל חד מגלח לפום מאי דשקיל ולא אמרי' כל דקדים מגלח: אחרי הכי בכור ופשוט לא מגלח לפום מאי דשקיל בשאר נכסים דבחולין הוא דשקיל פי שנים דקרינן ביה בכל אשר ימצא לו או דילמא לא שנא: אביו נזיר עולם וכו' כי גמירי הלכתא בסתם נזיר פי' כששניהם בסתם נזי' וה"ה דמצי למבני אם שניהם נזיר עולם אלא שקצר התלמוד

מסורת הש"ם

ב) כ"ח מיומי, ג) [תוספתא פ"ג ה"ט], ג) ערכין כג. ב"ב קכ:, ד) שיין לקף לא.,

נוסחת הריב"ן

ט) דרבנן אמרי: ב) לגלח שני להו לרבנן: ג) שאמר: ד) אחר: ה) יביא חציו: ו) שני בנים: ז) כתולין: ח) פי שנים בו לגלח: ט) קרבנותיו: י) טהרתו לא ידעינן מיקו: כ) שאור ראשון:

הגהות הב"ח

(א) גמ' כל דקדים מגלח אי דילמא כל"ל ותיבת גלח נמחק: (ב) רש"י ד"ה אי אסיפא וכו' דאמאי דשמיע להו כל"ל: (ג) ד"ה ה"ג ת"ש כילד וכו' והכי משמע זהו שאמרו כשנזר אחר מיתת אביו ואמר הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבא מגלח על נזירות אביו אבל מי: (ד) ד"ה בעי רבה וכו' ופשוט ובאו לגלח: (ה) ד"ה הילכתא וכו' בכל הנכסים הכי נמי בהאי מגלח: (ו) ד"ה ב"ש כו' הקדש טעות הקדש כילד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה ופלגא הוי כלומר כל"ל: ב) תד"ה ת"ש וכו' שאגלח על מעות אבי מגלח על מעות אביו אבל. כל"ל מ"מ: ג) ד"ה בעי רבא וכו' אי לגלח ירושה גמירי כי היכי דטוטל. תיבות היכי דטוטל נמחק. וי"ב מגלח יטול פי שנים ממעות כל"ל: ד) **בא"ד** שהפרים אביו לקרבנות נזירותו כן מגלח. תיבות כן מגלח נמחק:

הגהות התוספות

1. תיבת ה"נ נמחק. 2. נ"ל בשאר. 3. נ"ל כי היכי דטוטל פי שנים בשאר נכסים יטול ממעות כו'. 4. נ"ל ואת"ל ירושה גמירי ולפום דשקיל מגלח בחולין הוא כו'. 5. נ"ל שמיהם. 6. נ"ל בנזירות. 7. נ"ל מ"ל אודו לן בהקדש טעות דפליגיתו עלן.

פי' הרא"ש (המשך)

ואת"ל קאמר: אביו נזיר טמא נטמא והפרים מעות לצפורים ואשם ומת מהו שיוסיף הבן על אותן מעות להביא קרבנ' נזי' טהרה או להפך מאי. **סליק פרקא ב"ש** אומרים הקדש טעות הקדש. כדמפרש ואזיל כיצד אמר שור שחור שיצא מביתי ראשון הרי הוא הקדש. ב"ש אומרים

ז) נ"ל דש לפרש דקיומא דמילתא היא וכו' ולפום מאי דשקיל מגלח ה"מ ב"ב פשוטים וכל דקדים מגלח אבל בכור ופשוט וכו'.

וכיון דלל אומרים. הואיל ולא נתקיימו דבריו אין הקדש קדוש: **ליצא לבן בש"א.** אותו שחור שיצא תחלה אחר הלבן הראשון הוי הקדש וכן דינר וכן חבית של יין: **גמ' הכא נמי גבי הקדש לכי מיגליא מילתא.** דיצא שחור תחלה להוי קדוש ולא הטמא כי נפק לבן ברישא דהא לא מיגליא מילתא (ג) כדקאמר: **לכך נאמר ראשון.** דהכי קאמר שחור ראשון שיצא יהא הקדש דמשמע דאית ליה שורים שחורין הרבה ועלייהו סמכא דעתיה דהכי אמר שור שחור לכשיצא ראשון משאר שורים שחורין יהא הקדש וכשיצא (ג) שחור אחר הלבן הרי יצא ראשון לשאר שורים שחורין ואיגלאי מילתא דעליה קאמר ולא אלבן: **והא שור שחור קאמר.** דמשמע דשחור שיצא תחילה קודש אלבן דמי לא עסקינן דלית ליה אלא חד שחור (ד) ומש"ה קאמר דאם יצא תחלה יהא הקדש אבל אם הקדימו לבן לא יהא שחור הקדש: **לא גריעא דאית ליה הרי ותלת.** שחורין ואיזה שיצא תחלה יהא הקדש (ד) (ה) ומש"ה לא חשיב כלום יציאתו של לבן: **וכ"ה אומרים א"כ.** כדקאמרת דלא חשיב אלא איזה מן השחורים שיצא תחלה ליתי שור שחור שיצא בראשון תחלה לשחורין אלא כיון דתני שיצא ראשון משמע דבעי לדיפוק שחור ראשון לגולהו ואפי' ברישא לבן וכיון דנפיק לבן תחלה לא כלום הוי: **א"ל אין ודאי הקדש בכוונה הוא.** דודאי (ו) להקדש שחור איכון. (ה) ולהכי קרי ליה הקדש טעות משום דאטעייה לדיבוריה קמא דהכי הוה ליה למימר שחור שיצא מציתי לראשון דהוה משמע שיצא תחלה לשאר שורים אבל כיון דאמר שור שחור משמע דלא סמכא דעתיה אשחור דלבן נמי בכלל שור הוא להכי קרי ליה הקדש טעות שהטעה דיבורו שאמר שור: (ז) ל"א למאי דפריש בתמני' דבש"א דלבן הוי הקדש **יליפינן ליה תחלה הקדש.** (ח) כדמתית איש מידי בקדושה משוף הקדש דהיינו תמורה שהיא באה מכח הקדש אחר מה תמורה אפי' בטעות דאמרינן במסכת תמורה בפרק יש בקרבנות (ד' יח.) והיה הוא ותמורתו יהיה קודש [ויקרא כז] יהיה לרבות שוגג כמזיד אשם סבור לומר זו תמורת שלמים ואמר זו תמורת שלמים או תמורת שלמים ואמר זו תמורת עולה הרי זו תמורה אף הקדש אפי' בטעות אשם סבור להקדיש לבן או לבן והקדיש אחור והקדיש לבן ואחוש מוקדשים וב"ה אומרים הני מילי תמורה משום דאמרינן מכח הקדש אבל אחותי מידי בהקדש דמעיקרא הוי תולין בטעות לא מתחיל ליה בהקדש. ולב"ש אמאי הוי שור לבן שיצא עכשיו הקדש (ט) [מדאמר] שור שחור שיצא ראשון ליהוי הקדש לכשיצא ראשון לשאר שורים שחורים שיצאו אחריו מן הרפת מידי דהוה אתמורה (י) אילו לגבי תמורה (כ) אמר הרי זה תחת זה תמורה לחלי היום מי הוי תמורה מההיא שעתא דקאי בה אלא לא הוי תמורה עד (ל) דתני פלגא [דיומא] דאמר הכא נמי לא מיגליא מילתא עד דנפיק אחור מקמי הנך שחורים דקיימי ברפת (מ) ולא ליהוי קדוש לבן כלל: **אמר רב פפא לכך נאמר ראשון.** דכל מאן דיצא ראשון בין שחור בין לבן ליהוי קדוש: ה"ג **והא שור שחור קאמר דמי לא עסקינן דאית ליה אלא חד.** (נ) **כיון הרין או תלת לא גריעא דליה ליה אלא חד.** והא שור שחור קאמר ומדקאמר שור שחור ש"מ דלא ניחא ליה לקדושי אלא שחור והכי דקאמר ראשון משום דהוו ליה תרי תלתא שחורין וקאמר דהוה שחור דנפיק קמא מבייהו ליהוי קדוש ולא אמר: **לא גריעא דליה ליה שחור אלא חד.** והלכך האי דאמר ראשון משום דניחא ליה לכל מאן דנפיק ברישא או שחור או לבן ליהוי קדוש. וב"ה סברי א"כ דניחא ליה דקדיש נמי לבן לימא שיצא בראשון אלא מדאמר ראשון ש"מ דאי נפיק [שחור] ראשון ניחא ליה לקדושי אבל בלבן לא ניחא ליה והוה ליה טעות הקדש וכל טעות בהקדש אינו הקדש: **א"ל רב אחא מבריש לרב אשי האי הקדש בכוונה הוא.** דכיון דאמרת דלכך אמר ראשון דדעתיה להקדיש כל מי שיצא ראשון תחלה בין לבן בין שחור הוה (מ) הקדש בכוונה ואמאי קרי ליה הקדש בטעות: (נ) **הכי נמי דהקדש בכוונה הוא.** אלא להכי קרי ליה הקדש טעות משום דאמר שחור דיצא ברישא דאטעייה (פ) להוא דיבורא קמא דמיחזי כמאן דלא ניחא ליה לקדושי אלא שחור: **וסברי ב"ש הקדש בטעות לא הוי הקדש.** דמדקא מוקמת לה בגוגן דאית ליה כוונה אלמא דאית להו לב"ש דהקדש טעות לא הוי הקדש והא תנן בהאי פירקא לקמן מי שנדר בנזיר ונשאל לחכמים לפי (ו) שנדר (ל) והתירו לו אם היתה לו בהמה מופרשת תצא ותרעה בעדר עם שאר בהמות תולין לפי שאין בה (ק) קדושה כלל: **אמרו לסם ב"ה לב"ש.** עכשיו חזרתם להורות כדברינו דהקדש טעות אינו הקדש כגון זו שבשעה שהפרישה היה סבור שהוא נזיר וטעה ואתם אומרים שאינו הקדש ותצא ותרעה בעדר. ומדקאמרי להו ב"ה הכי ש"מ דשמיע להו מיניייהו דב"ש דאינהו אמרי דהקדש טעות הוי הקדש: **לא לעולם ב"ש סברי דהקדש טעות אינו הקדש והכא ב"ה הוא דטעו.** דאינהו סברי (ר) דאמרי גבי שור שחור דהוי הקדש משום דהקדש טעות הוי הקדש וקאמרי להו ב"ש לאו להכי (ש) אמרי דהוי הקדש דלדיקן ס"ל דהקדש בטעות לא הוי הקדש אלא הכא בכוונה (ו) דאטעייה (ת) לדבוריה קמא כדלעיל:

ואחד

ביצד אמר שור שחור שיצא מביתי ראשון הרי הוא הקדש ויצא לבן בש"א הקדש. אית דמפרשי בגמרא מילתא[1] דב"ש דקאמרי הקדש אלבן אקי משמע הקדש טעות הוי הקדש[2] דיש לומר דדעתו הוי להקדיש [מה] שיצא מביתו ראשון ומה שאמר שחור לפי שטעה והיה סבור שהשחור יצא ראשון הלכך טעותו לא יזיק את ההקדש מלחול על השור שיצא מביתו ראשון ואפילו על הלבן חל ההקדש ואית דמפרשי דשור שחור שיצא אחר הלבן קדוש ואע"ג דלא נפק ראשון מן הבית ומיירי שיצא ראשון מן הבית לשאר שורים שחורים ובגמרא פשיטא וכן דינר וחבית יש לפרשו בשני פנים וכי היכי דמפרשי ריש"א יש לפרש הנך בבי ה"ג ובגמרא [3]מפרש למה לן הנך בבי דינר והב וחבית של [4]שמן: [המוספות הסייכים כאן עומדים בדף ל"ג ע"א מד"ה מאי טעמא]: [5]**מי שנדר בנזיר ונשאל לחכם א] מונה משעה שנדר.** פירוש מי שנדר בנזיר ועבר ושתה יין בנזירותו ונשאל לחכמים להתיר לו נדרו אפילו לב"ש דאמרי אין שאלה בהקדש אין[3] שאלה בנזירות כדאמר בפרק הריני נזיר מן הגרוגרות (לעיל ט.) אפילו הכי לב"ש צריך שיקבל הנזירות בלשון טוב וחשוב שראוי לקבל בו נזירות אבל יש לשונות הרבה או כיוונין דלא הוי קבלה ואפילו ב"ש מודים שאם קבל בלשון גרוע דלא הוי נדר והשתא נשאל לחכם אם הלשון שקבל עליו הוי לשון נזירות או [לשון] קבלה[4] או לא ואמרו חכמים לומר שלשון קבלה[6]) והוא עבר תחלה על נזירותו ששתה ביין: מונה משעה שנדר. וכל הימים שעבר בהם עולין לו לימי נזירותו ולא קנסינן ליה לחזור ולמנות כימים שמנה בעוד שהיה עובר על נזירותו וע"כ מיירי בשעבר לאל"כ פשיטא הוא דמונה משעה שנדר ב] פשיטא דתני' משמע דקתני[5] מונה [משעה] שנדר על הימים שעבר בהן עלו[6] לימי נזירותו ומשום קיפא דקתני והתירו תני ריש"א ואמרו אע"פ שהם לא אמרו כלום אלא שאמרו לו שבלשון טוב קיבל עליו נזירות[6]: נשאל

ב"ה אומרים (פ) [8]אין הקדש כיצד אמר שור שחור שיצא מביתי ראשון הרי הוא הקדש ויצא לבן בית שמאי אומרים הקדש ובית הלל אומרים אינו הקדש דינר זהב שיעלה בידי ראשון הרי הוא הקדש ועלה של כסף בית שמאי אומרים הקדש ובית הלל אומרים אינו הקדש חבית של יין שתעלה בידי ראשונה הרי היא הקדש ועלתה של שמן בש"א הקדש ובה"א אינו הקדש: **גמ'** בית שמאי אומרים הקדש כו': [9]מאי טעמייהו דבית שמאי דילפינן תחלת הקדש מסוף הקדש מה תמורה [2]אפי' בטעות אף הקדש אפי' בטעות [3]ובה"א הני מילי תמורה אבל אחותי הקדש בטעות לא מחתינן ולב"ש מה אילו אמר ה"ז תחת זה לחצי היום מי הויא תמורה מההיא שעתא אלא עד דמטי חצי היום הוא דהויא תמורה ה"נ לכי מיגליא מילתא [4]אמר רב פפא לכך נאמר ראשון לכשיצא ראשון והא שור שחור קאמר מי לא עסקינן דלית ליה אלא האי לא צריכא דאית ליה תרין תלתא ובה"א א"כ שיצא בראשון מיבעי ליה א"ל רבא מברניש לרב אשי האי הקדש בטעות הוא הקדש בכוונה הוא (פ) משום דאטעייה לדיבוריה קמא וסברי ב"ש הקדש בטעות לא הוי הקדש והתנן [7]מי שנדר בנזיר ונשאל לחכמים והתירו והיתה לו בהמה מופרשת תצא ותרעה בעדר אמרו ב"ה לב"ש אי אתם מודים שהקדש בטעות הוא ותצא ותרעה בעדר מכלל דסברי ב"ש הקדש בטעות הוי הקדש אלא ב"ה הוא דקא טעו סברי טעמייהו דב"ש משום דהקדש בטעות הוי הקדש ואמרי להון ב"ש לאו משום הקדש בטעות הוא אלא משום דאטעייה לדיבוריה קמא וסברי ב"ש הקדש בטעות לא הוי הקדש תא שמע [8]היו מהלכין בדרך

א מיי' פ"ז מהלכות ערכין הלכה ח ופ"ט מהל' נזירות הלכה מ: **ב** מיי' פ"ג מהלכות תמורה הלכה ג:

פי' הרא"ש

מסוף הקדש תמורה קרי סוף הקדש לפי שקדושתה בא מכח אחרת מה תמורה אפי' בטעות כדאמרי' בתמורה פ' יש בקרבנות יהיה לרבות שוגג כמזיד ומפרש ר' יוחנן התם כסבור לומר שור שחור ואמר לבן כסבור לומר תמורת עולה ואמר תמורת שלמים וה"ה נמי כסבור לומר שור שחור יהיה (הקדש) [תמורה] ואמר לבן קדוש וכן במתניתין נמי אי אמר שור שחור שיצא מביתי ראשון [יהיה הקדש] ויצא לבן קדוש: ולב"ש מה אילו אמר ה"ז תמורת זו לחצי היום מי הוה תמורה מההיא שעתא. אם אמר ה"ז תמורה כשיגיע חצי היום מלתא דפשיטא דאינה תמורה עד שיגיע הזמן שקבע ואז על פי דבורו למפרע חלה עליה קדושה מחצות ואילך ה"ג (מי) [לכן] איגלאי מילתא למפרע שיתקיימו דבריו שאמר שור שחור שיצא מביתי ראשון תחול קדושה עליו וכ"ש שלא נתקיימו דבריו אין כאן קדושה כלל. ולא דמי לתמורת טעות דהתם אני מקיים דבריו מה שהוציא בפיו ואע"ג דאין פיו ולבו שוין גזרת הכתוב הוא דהויא תמורה אבל לשונות מה שהוציא בפיו כי האי לא אשכחן דקדוש בתמורה. אמר ר"פ לכך נאמר ראשון לכשיצא ראשון כלומר ודאי מתמורה לא מצי ב"ש למילף לשונות מה שהוציא בפיו אלא טעמא דב"ש משום דמתרצי לדבוריה הכי שור שחור שיצא מביתי ראשון לשחורים קדוש והולי"ל אלא אמר ר"פ אלא משום דלא הוזכר אמורא בתירוץ ראשון (הוא) לא קאמר אלא: לא צריכא דאית ליה תרין ותלת: ה"ג וב"ה א"כ שיצא ראשון מבני ליה אבל מדקאמר מביתי משמע אם שור שחור יצא מן הבית תחילה. הא שור שחור קאמר ומי לא עסקי דלית ליה אלא האי וכיון שאין בביתו אלא שור שחור א' לא מצית לפ' למילתיה ראשון לשחורים: האי הקדש בכוונה הוא ואמאי קרו ליה הקדש בטעות משום דאטעייה לדיבוריה שדיבורו אינו משמע כל כך להדיא כמו שב"ש מפרשים אותו ולהכי קרו ליה הקדש בטעות כלו' הקדש שדומה קצת לטעות אנו מפרשים דבריו דלא הוי טעות וקדוש. מי שנדר בנזיר ונשאל לחכם והתירו. לב"ש דאית להו דאין שאלה בנזיר לעולם גבי הריני נזיר מן הגרוגרת וכן בפרקין דהיו מהלכין בדרך וא' בא כנגדן סברי ב"ש דאפי' בטעות הוי נזיר א"כ לא שייך ביה התרה לדידהו מיירי שנדר ואינו יודע אם הוא לשון

נוסחת הריב"ן

א) בכ"י כתוב כאן גליון ל"א כו': ב) דקאמר ומ"מ דב"ש: ג) השחור: ד) ומההוא קאמר: ה) ומהכל [נ"מ]: ו) להקדש: ז) אחי אמר לא ס"ל כו' כדמפרש בסוף חד שחור ואח"כ מה"ד ליפינן ליה והשאר ליתא ונראה דעד כאן נמצא הגליון לגעיל במשנה: ח) כל מחתא: ט) משום דאמר שור שחור שיצא ראשון להוי ליה הוא שור שחור הקדש לכשיצא ראשון לשאר כו': י) אילו: ל) עד פלגא דיומא הכא נמי כו' כל"ל: מ) להוי קדוש ולא להוי קדוש כו': נ) ליה: ס) הוה ליה: ע) אין הכי נמי: פ) בהוא: צ) שנדר בטעות: ק) שום קדושה: ר) דהאי דאמרי: ש) אמרינן: ת) דאטעייה הוא לדבוריה:

הגהות הב"ח

(א) במשנה וכה"א אינו הקדש: (ב) גמ' הקדש בכוונה הוא הכי נמי אלא משום דאטעייה לדיבוריה: (ג) רש"י ד"ה הכא נמי וכו' מילתא דעליה קאמר הס"ד ואח"כ מ"ה לכך וכו': (ד) ד"ה לא לריכא וכו' יהא הקדש מהכל ולא חשיב כלום: (ה) ד"ה א"ל אין וכו' שחור איכון אלא להכי קרי: (ו) ד"ה ה"ג והא וכו' דאית ליה תרין: (ז) ד"ה לא לעולם ב"ש וכו' הכא בכוונה הוא אלא דאטעייה לדיבוריה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה מי שנדר בנזיר ונשאל לחכם ואמרו מונה כל"ל: ב) בא"ד דאל"כ פשיטא הוא דמונה משעה שנדר אלא ע"כ פשטי' כל"ל:

הגהות התוספות

1. נ"ל דמילתא. 2. תיובתא משמע הקדש טעות הוי הקדש, נ"מ. 3. נ"ל ואין. 4. תיובתא אי לשון קבלה, נ"מ. 5. נ"ל דהא דקתני. 6. נ"ל דעלו.

מוסף רש"י

תחלת הקדש מסוף הקדש. מה שבא מכח הקדש, והיינו תמורה בטעות, כדגרסינן בתמורה בפרק יש בקרבנות יחיד (מז.) ר' יוסי בר' יהודה אומר עשה שוגג כמזיד בתמורה ולא עשה שוגג כמזיד בתוקדשין, מאי טעמיה דר' יוסי דבתמיד יהיה לרבות שוגג כמזיד, כיון דמי שוגג כמזיד, ר' יוחנן אמר כסבור לומר תמורת עולה ולא קדשי שלמים לבותה גבי קדשים ולא קדשי שלמים לבותה גבי תמורת עולה ואמר תמורת שלמים ואמר תמורת עולה הרי זו תמורה (ראה"ה בשחוט). מי שנדר בנזיר. וסוכר שטעה בנזירותו ואמתיל להתמדנו כו' והלך ועבר על נזירותו ושתה יין ונטמא לטמיא ואחר כך הלך ונשאל לחכמים להתיר נזירותו (לקמן לא:).

נזיר והתירו החכם וא"ל שאין בלשון הזה לשון נזירות: היתה לו בהמה מופרשת תצא ותרעה בעדר דהפרשה בטעות הוא ומדקאמר להו ב"ה לב"ש אי אתם מודים בזה שהוא הקדש בטעות מכלל דטעמיה דב"ש דהקדש בטעות הוי הקדש וילפי' מתמורה ואמרי' ליה ב"ש לאו הקדש בטעות הוא אלא דאטעייה לדיבוריה ומה שהשיבו ב"ש במתני' אי אתם מודים שאם קרא לט' עשירי וכו'. השיבו להם לפי טעמם וכה"ג אשכחן ריש מסכת נדה. ולמאי דקאמר טעות וקא

נשאל לחכם והתירו. כלומר שאמר לו שאותה קבלה לא כלום היא שלא נדר בלשון טוב לקבל נזירות ונמצא שלא חל עליו נזירות אפילו רגע אחד: היתה לו בהמה מופרשת. שהפרים לנזירותו קודם שנשאל לחכמים: תצא ותרעה בעדר. עם בהמותיו שהן חולין גמורין דכיון דנזירות לא חל עליה אין כאן הקדש טעות כלל ואפי' ב"ש מודו דדוקא כשאמר שור שחור שיצא ראשון יהא הקדש ואינו נתן התם הלבן הקדש למ"ד בגמרא משום שאין חושש ורוצה שיחול הקדש גם על הלבן ומה שהזכיר שחור טעה שהיה סבור שהשחור יצא ראשון אבל הכא שנזירות לא חל עליו מעיקרא כלל והבהמה לא הופרשה אלא לצורך הנזירות וכאן הנזירות ליתא הקדש נמי ליתא וגרע זה מהקדש טעות ולכך אפי' ב"ש מודו דתצא ותרעה בעדר כיון דנעקר הנדר לגמרי א) כדאמר לקרבנות נזירותו נזיר[1] נזירותו[2] לא אמר כלום והוי כאדם שאינו מתוודה והיה סבור שהוא מתוודה חטאת ואמר בהמה זו לחטאת כו'[3] לא אמר כלום אפי' לב"ש:

אמרו להם [ב"ה] לב"ש אי אתם מודים בזה שהרי הקדש טעות הוא ותצא ותרעה בעדר. אלמא דהקדש בטעות לא הוי הקדש וכי היכי דאתם מודים הכא אודו לן נמי בשור שחור דפלגיתו עלן ואמרתם דהוי הקדש וב"ש היו יכולין להשיב דהכא גרע מהקדש טעות כדפריטת ולא חשו להשיבם אמיתות החילוק והשיבו לפי דבריהם שהם מדמים פלוגתייהו והשיבו להם ממעשר בהמה דחל בטעות והוי הקדש וק"ק מאי שנא מאשה שהפר לה בעלה דאמר בעל פרק מי שאמר (דף כד.) אם שלה היתה בהמה חטאת תמות והכא יוצאה בעדר וי"ל דבעל מיגז גייז ואי נמי דמעקר קא עקר מ"מ הא אוקמה (לעיל דף כב.) כרבי אלעזר הקפר אבל לרבנן נפקי לחולין ואפילו לרבי אלעזר נראה דלא דמי דהתם הנדר חל רגע א' מיפר[4] [בגלא] חרטה[5] וטעות אבל הכא לא חל הנדר אפילו שעה אחת כדפריטת:

אמרו ב"ש לבית הלל אי אתם מודים במי שקרא לעשירי תשיעי ולתשיעי עשירי ולאחד עשר עשירי ששלשתן מקודשים. דחל בטעות ומינה

ואחד בא כנגדן ואמר אחד הריני נזיר שזה פלוני ואחד אמר הריני נזיר שאין זה פלוני הריני נזיר שאחד מכם נזיר שאין אחד מכם נזיר ששניכם נזירים שכולכם נזירים בש"א כולם נזירים והא הכא הקדש בטעות הוא וקתני כולם נזירים אמרי סברי ב"ש הקדש בטעות הוי הקדש [6] הכא לא אביי אמר לא קס"ד דקאים בצפרא אלא הכא במאי עסקינן דקאים בטיהרא ואמר שור שחור שיצא מביתי ראשון ליהוי הקדש ואמרו ליה לבן נפק ואמר להון אי הוה ידענא דלבן נפק לא אמרי שחור ומי מצית אמרת דקאים בטיהרא עסיק והקתני דינר של זהב שיעלה תני שעלתה אמר רב חסדא [6] אוכמא בחיורא לקיא [6] חיורא באוכמא לקיא תנן [6] שחור שיצא מביתי ראשון הקדש קס"ד כי מקדיש [7] בעין רעה מקדיש ואמרי ב"ש הוי הקדש ואלא מאי [7] א בעין יפה מקדיש דינר של זהב שיעלה בידי ראשון ועלה בסף בש"א הקדש ואלא מאי בעין רעה מקדיש חבית של יין שתעלה בידי ראשון ועלה של שמן בש"א הקדש והא שמן עדיף מיין אי משום הא לא קשיא בגלילא שנו דחמרא עדיף ממשחא רישא קשיא לרב חסדא אמר לך רב חסדא כי אמרי בתורא דקרמנאי ואמר רב חסדא אוכמא למשכיה סומקא לבשריה חיורא לדדיא והאמר רב חסדא אוכמא בחיורא לקיא כי אמרי בתורא דקרמונאי: **מתני'** [7] מי שנדר בנזיר ונשאל לחכם ואסרו מונה משעה שנדר [8] נשאל לחכם והתירו היתה לו בהמה מופרשת תצא ותרעה בעדר אמרו ב"ה לב"ש אי אתם מודים בזה שהוא הקדש טעות שתצא ותרעה בעדר [9] אמר להן ב"ש אי אתם מודים במי שטעה [10] וקרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי שהוא מקודש אמרו להם ב"ה לא השבט קידשו ומה אילו טעה והניח את השבט על שמיני ועל שנים עשר [11] שמא עשה כלום אלא כתוב שקידש העשירי הוא קידש התשיעי ואת

ואחד בא כנגדן. ופתח אחד מהללו השנים ואמר הריני נזיר שזה פלוני כלומר הריני נזיר אם זה פלוני ואחד אומר הריני נזיר אם אין זה פלוני ובא אחר ואמר הריני נזיר אם אין זה פלוני ובא אחר ואמר הריני נזיר אם אין אחד מכם נזיר דודאי יש בכם אחד שהוא נזיר ובא אמיתי לאותן שנים הראשונים ואמר הריני נזיר אם שניכם נזירים ובא אמיתי לאותן שלשה ואמר לכולן הריני נזיר אם כולכם נזירים: **בש"א כולם נזירים.** הואיל ואין לך אחד מהן שלא אמר הריני נזיר ואע"פ שכולן טועין שהיו סברין [6] שאינו כמו שהן אומרים וקאמרי ב"ש דכולן נזירין: **והא הכא דהקדש בטעות הוי.** מהכא איכא למשמע מינה דבית שמאי סברי דהקדש בטעות הוי הקדש אבל מההיא דשור שחור ליכא למשמע מינה דהקדש מיירי בהקדש בכוונה ובדפריטת: **אביי אמר.** [6] ומאי דקשיא לך לב"ש מה אילו אמר הרי זה תמורה זה לאחי היום מי הוי תמורה הוי' הכא נמי לכי מיגלי מילתא בפלגא דיומא דנפיק שחור ליהוי איהו קדום ולא לבן לא תקשה לך ולא מידי דלא ס"ד דקאים בצפרא [6] וכדמפרש לה רב פפא לעיל: **אלא הכא במאי עסקינן** [7] **דקאים בטיהרא.** בלהריס ואמר שור שחור שיצא מביתי ראשון היום ליהוי קדום: **ואמרי ליה הכא דנפק לבן הוה ולא שחור** [8] **אמר להו אי הוה ידענא דלבן נפק לא אמרי שחור.** אלא לבן והוי טועה בהקדש ומשום הכי הוי הקדישו הקדש והוי לבן הקדש וב"ה סברי אינו הקדש בטעות [9] אינו הקדש. ואם נפק אדם לומר לוקמא אביי כגון דקאים בצפרא ואמר שור שחור שיצא מביתי ראשון יהא הקדש ויצא לבן וכמתניתי' ואתרמי דלבן נפק ואמר להו אי הוה ידענא דלבן עתיד למיפק לא אמרי [7] שחור אלא לבן הא לא קשיא דעל העתיד לבא אין אדם נותן דעתו [8] להקדישו: **בני שעלה.** ואם"כ נזכר לדבר שהיה של כסף או חבית של שמן: **אמר רב חסדא אוכמא בחיורא לקיא.** שור שחור בין הלבנים כחוש הוא דשור לבן עדיף טפי: **חיורא באוכמא לקי.** כלומר ואע"ג דשור לבן מעלי אפילו הכי כי איכא כתמים מיוחין במשכא דחורא אוכמא לקותא היא: **תנן שור שחור שיצא מביתי ראשון.** ה"ג **כי מקדיש בעין רעה מקדיש וקאמרי ב"ש דלבן הוי הקדש.** [9] ס"מ דלבן הוה גרוע טפי ואם איתא לרב חסדא דלבן עדיף טפי אמאי הוי הקדש והא מאן דמקדיש בעין רעה מקדיש ושור שחור הוא שהקדיש ולא לבן אלא ס"מ דליתא לרב חסדא: **ואלא מאי.** קאמרת לרב חסדא דמקדיש בעין יפה מקדיש ומשום הכי קאמרי בית שמאי דלבן (ד) [9] עדיף טפי הוי הקדש: **ואלא הא דקתני דינר של זהב כו'.** ועלה של כסף בית שמאי אומרים של כסף הקדש ואמאי הא מאן דמקדיש בעין יפה מקדיש: **ואלא מאי בעין רעה מקדיש.** אי הכי חבית של שמן אמאי הוי הקדש לבית שמאי הואיל דהוא יפה מחבית של יין: **הא לא קשיא דבגלילא שנו דחמרא עדיף טפי ממשחא.** דלדידהו נפיש משחא כדגרסינן בהמוכר את הספינה (ב"ב דף נא.) [10] ומיתא להו טפי בחמרא ואין שותין אלא יין ואמטו להכי קאמרי בית שמאי דשל שמן גרוע משל יין משום הכי הוי הקדש. ומיתוקמא לכולהו מתני' דבעין רעה מקדיש וקשיא רישא לרב חסדא: **כי קאמרי.** חיורא מעלי טפי בחורה דקרמנאי של חריסה מעלי טפי אבל בגיסרא אוכמא עדיף טפי מחיורא ומשום הכי אמרי ב"ש גבי הקדש דלבן הוי הקדש דגריע טפי: **אוכמא למשכא.** מעלי טפי וסומקא לבשרא מעלי וחיורא מעלי לדדיא לחריסה: **והאמר רב חסדא אוכמא בחיורא לקיא.** בין למשכא בין לדדיא הוי אוכמא גרוע: **כי קאמר.** רב חסדא דאוכמא לקיא אבל למשכיה הוי עדיף: **מתני' מי שנדר בנזיר.** (ה) ונזכר שטעה בנזירותו והתחיל להתחרט בו והלך ועבר על נזירותו ושתה יין ונטמא למתים ואח"כ הלך ונשאל לחכמים להתיר נזירותו: **ואסרו.** שהכירו שנדר גמור הוא: **מונה נזירותו משעה שנדר.** כלומר (ו) אותן [ימים] שזלזל בנזירותו עולה למניין שלשים עם אותן שנשתיירו לו משאסרו ואין צריך למנות איסור בתנין[1] הימים שזלזל בנזירותו אלא עולין לו להשלמת הנזירות [2]: **מי שנזר.** ושמר עצמו בכל דקדוקי נזירות ואח"כ נשאל לחכמים והתירו לו מפני שטעה [3] בנזירות אם היתה לו בהמה מופרשת תצא ותרעה בעדר כו': **אמרו להם בית שמאי** [4] **אי אתם מודים כמי שטעה וקרא לתשיעי עשירי כו' אמרו להם בית הלל לא השבט קידשו.** כלומר לא לכך מקודש תשיעי ואחד

א) מיי' פ"ד מהל' ערכין הל' טו::
ב) מיי' פ"ד מהלכות מירות הלכה יג:
ג) מיי' שם פרק ט הלכה מ:
ד) ה מיי' פ"מ מהל' נחלות הלכה ו סמג עשין ריג:

פי' הרא"ש

מקשי' לי קופה לזו יש לה שולים ולזו אין לה שולים. ת"ש הני מהלכין בדרך ר' בני אדם וא' בא כנגדן אמר א' מן הני הריני נזיר שזה איש פלוני. כלומר אם זה ההולך כנגדנו ראובן הריני נזיר ר"ב' אמר אם אין זה ראובן הריני נזיר והג' אמר לב' הראשונים הריני נזיר אם א' כם נזיר. והד' אמר לב' הראשונים הריני נזיר אם אין א' מכם נזיר. זה' אמר לב' הראשונים הריני נזיר אם שניכם ירים. והו' אמר לכל הה' הריני נזיר אם כולכם ירים ב"ש אומרים כולם ירים. כל הו' שהתפיסו לם נזירים ואע"ג דנזיר נות הוא ששנים הראשונים מכחישים זה את זה. שאם הא' נזיר אין ב' נזיר דברי ה' ור' ודאי תנהו אם"ר קאמר דכולם ירים. וה"ה הקדש בעות שור שחור שיצא ביתי ראשון ויצא לבן אע"ג דלא נתקיימו דבריו ר' קודש. אמרי הכא ברי ב"ש הקדש בטעות הקדש דזרים ודאי איכא שמע דסברי הכי דהתם אי נזיר בטעות הוא אמר דכולהו נזירים שום דכולהו לנזיר איכוון פשר דכל אחד היה עה דהיה סבור דאשר יות כדברי והוציא בפיו לת נזיר ואזלינן בתר פיו ע"ג דטועה הוא מידי זה אתמורה כסבור מר שור שחור ואמר לבן אל מתיתין ליכא לפרושי שום הקדש בטעות דלא ר לתמורה כדמפרש ל אלא משום דמתרצי ש למלתיה דראשון חורים אמר כדמתרץ רב פ"א: הב"ע דקאי ב ויהרא. בצהרים אחר צאו כבר כל השוורים. אר שור שחור שיצא כבר מ יתי ראשון יהא קודש. אמרו ליה לבן נפק. ואמר לו הייתי יודע שיצא לבן שון הייתי אומר לבן יכא למימר דדעתו היה איזה מהן שור שיצא שון ומה שאמר שחור שהיה מכיר בהשמעת ל של יציאת רגלי מותיו וטעה והיה סבור הקול ששחור יצא שון ולכך אמר שחור קדש בטעות הקדש לפי' מתמורה אבל לא למי' דקאי בצפרא אמר שור שחור שעתיד את ראשון ויצא לבן אמרי ליה לבן נפק. ואמר לו ידענא דלבן נפק הוה ינא לבן דבהא הוו מודו ש דלא הוי הקדש דודאי רי קא משקר דאי הוה עתיה להקדישו איזה ן שיצא ראשון א"כ ה הזכיר שחור לימא

ב) תם שור שיצא מבית ראשון. וכי במה יש לו לידע ששחור יצא ראשון. והא קתני שיצא אימא שיצא כבר ג). נ"ל שאין חוק במסורת לבן קראה להבא בין לשעבר אלא משמתא שיצא להבא קרי' דומיא דדינר וחבית וכן ההיא דנזירים הא דקאמר ש דכולם נזירים כגון דקאמר אותו שלא נמצא כדבריו אילו הוה ידענא דלאו הכי הוא לא הוה אמינא הכי אלא הכי: אי נא שעלה. לאחר שנמצא של כסף אמר אילו הוה ידענא הוה אמינא של כסף ה"ג אמר רב חסדא אוכמא בחיורא לקיא. מ"ר אותם ונמכרים בפחות מפני גרועו של שחור שהוא גרוע מן הלבן. חיורא באוכמא לקותא. כתם לבן שנמצא בשור ש חור בידוע שכנגד אותו כתם היה נגע בבהמה וכריש מי שאחזו מייתי לה עליה דרב ששת דאמר לריש גלותא טעמי טעמא

ה) שמין: ב) מאי: ג) וכדמתרץ: ד) כגון דקאמר כו' מביתי הויס ראשון ליהוי: ה) ואמר: ו) דטעות בהקדש אינו: ז) שור שחור: ח) להקדיש: ט) ומאמאי ב"ש דלבן הוי הקדש ס"מ דלבן גריע הוא ואם איתא כו': י) דעדיף: כ) בכ"י כתוב כאן בזה"ל כדין וכדין עשו אלא אומרים לו מי שמר כו' [ואולי הוא טעות המעתיק]: ל) בזנירותו: מ) ולמה אין אתם מודים בטעות הקדש שיהיה הקדש אין אתם מודים נמי שטעה כו':

נוסחת הריב"ן

ה) שמין: ב) מאי: ג) וכדמתרץ: ד) כגון דקאמר כו' מביתי הויס ראשון ליהוי: ה) ואמר: ו) דטעות בהקדש אינו: ז) שור שחור: ח) להקדיש: ט) ומאמאי ב"ש דלבן הוי הקדש ס"מ דלבן גריע הוא ואם איתא כו': י) דעדיף: כ) בכ"י כתוב כאן בזה"ל כדין וכדין עשו אלא אומרים לו מי שמר כו' [ואולי הוא טעות המעתיק]: ל) בזנירותו: מ) ולמה אין אתם מודים בטעות הקדש שיהיה הקדש אין אתם מודים נמי שטעה כו':

הגהות הב"ח

(ה) גמ' בטעות הוי הקדש מהכא מההיא לא אמרי אמר לא קס"ד: (ב) שם בחיורא לקיא (חיורא באוכמא לקיא) תמ"מ וכ"ב בגיטין דף סח ע"א כתבו התוספות דלא גרסינן כאן בכל זו: (ג) שם תנן שור שחור שיצא מביתי ראשון הקדש כי מקדיש בע"ל ומיתא קס"ל (ד) רש"י ד"ה ואלא וכו' דעדיף טפי הוי הקדש אלא הא לא ס"ל והל"ל: (ה) ד"ה מי שנדר בנזיר וסבור שטעה: (ו) ד"ה מונה וכו' כלומר אותו יום שזלזל וכו' ואין צריך לנהוג איסור כמנין הימים:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה נשאל לחכם וכו' כיון דנעקר הנדר לגמרי כיון דאמר לקרבנות מירותו ולינו נזיר לא אמר כלום כל"ל:

הגהות התוספות

1. נ"ל ולינו נזיר. 2. מיכת מירותו נמחק. 3. מיכת כו' נמחק. 4. נ"ל דמיפר.

מוסף רש"י

חיורא באוכמא לקיא. עלמי לבן בעור שחור, לקותא היה שם כבשר ונהפך העור ללבן (גיטין סח. ועי"ש בתוס').

פי' הרא"ש (המשך)

דחיוורא בדקו בדוכתא ומצאו בעור הבהמה כתם לבן וידעו שצרעת היתה במקום הכתם כדאמר רב חסדא חיוורא באוכמתא לקותא: קס"ד מקדיש בעין רעה מקדיש ואמרי ב"ש הוי הקדש הלבן שיצא ואי הוי שחור גרוע מלבן אית ליה למ' דדוקא שור שחור היה בדעתו להקדישו ולא לבן ולית כאן הקדש בטעות דודאי אין דעתו

מסורת הש"ס

ו) גיטין סח., ב) [ב"ב נב.], ג) [שם], ד) [נ"ל אמרי להם ב"ש], ה) [ע"ש ועי' תוס' שבת מז. ד"ה בגלילא], ו) בס"ל: כמנין, ז) נ"ל ופמת,

---

ב) מיי' פ"ד מהל' נחלות הלכה ו סמג עשין ריג:
ג) מיי' שם פרק ט הלכה מ:
ד) ה מיי' פ"מ מהל' נחלות הלכה ו סמג עשין ריג:

---

[1] לפנינו ליתא גי' זו בגמ':

ואחד עשר שיהא מתקדש בשבט שעבר עליהן בטעות וקורא לו עשירי ותדע שאינו מתקדש בשביל השבט מה אילו טעה והניח השבט על השמיני ועל שניס עשר וקרו בסיקרא מי יש בהקדשו כלום אלא מה טעם מקודשין תשיעי ואחד עשר שאותו כתוב שקידש את העשירי קידש את התשיעי ואחד עשר אבל לא שמיני ושניס עשר להכי אמרינן בפ' בתרא דמס' בכורות (דף ס:) ת"ר ממין שאם קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי שלשתן מקודשים ת"ל וכל מעשר בקר ולאן וגו' העשירי יהיה קודש (ב) (ב) עשירי לרבות את כולן יכול שאני מרבה אף ח' ושניס עשר אמרת מה (ג) עשרה בסמוך לו אף כל בסמוך לו יצאו ח' וי"ב: **גמ' אא"כ נוהג בהן איסור כימים שנהג בהן היתר.** שאם קיבל (ג) נזירותו סתם ועשה מהן בטהרה עשרה ימים ונטמא למחר ושתה יין עשרה ימים אחרים ואח"כ נשאל לחכם אין אומרים שאותן ימי איסור עולין לו מן המנין אלא עושה עוד כ' ימים בטהרה וכן שני בנזירות מרובה: **רבי יוסי אומר דיו שלשים יום: א) מני מתניתין אי רבנן קשיא נזירות מועטת.** דאילו במתני' תנן שימי איסור עולין (ג) לו מן המנין והכא תנינא דלא. והאי דקאמר נזירות מועטת לאו דוקא דה"ה שני לנזירות מרובה אלא איידי דלא מצי למיפרך מדרבי יוסי אלא מנזירות מרובה נקיט שני לגבי רבנן נזירות מועטת: **אי רבי יוסי קשיא נזירות מרובה.** דאילו במתני' תנן דאפי' קיבל עליו נזירות מרובה של מאה יום ועשה מהן (ג)(עשרה) בטהרה (ועשרה) באיסור ואח"כ נשאל צריך להשלים לה עד מאה ואילו ר' יוסי אומר הכא דיו ל' יום: **איכעיא תימא רבי יוסי.** מתניתין בנזירות מרובה ובריתא בנזירות מועטת והכי קא"ל ר' יוסי לת"ק את אמרת (ד) דמונה בהן איסור כימים שנהג בהן היתר וימי איסור אין עולין לו מן המנין אומר אני דיו שלשים יום דימי איסור עולין לו מן המנין ואינו צריך למנות אלא משעה שנזר לאיתא ליה כתנא דמתני': **ואיכעיא תימא לרבנן.** ותתרגם מתניתין כעין בריתא ואימא הכי מאי משעה שנזר דקתני כמשעה שנזר יעשה בטהרה דימי איסור אין עולין לו מן המנין: ג)[ליטנא אחרינא] ב) והכי תניא בתוספתא [נדרים סוף פ"א ע"ש] **ר' יוסי אומר בד"א.** דינהוג איסור כימים שנהג בהן היתר בנזירות מועטת מיירי אבל בנזירות מרובה אם נזר מאה יום וחזר נ' יום דיו שינהוג איסור שלשים וקיי"ל (ד) דכל בד"א אינו אלא לפרש כלומר דת"ק נמי דהיינו רבנן בנזירות מועטת קמיירי דינהוג איסור ומשום הכי קשיא להו נזירות מועטת ג) דמתני' מיירי בין בנזירות מרובה בין בנזירות מועטת וקתני משעה שנזר. ד) ואי רבי יוסי כו' (ה) כדמפרש: **א"ר ירמיה מדבית שמאי נשמע לבית הלל.** דכי היכי דאמרי בית שמאי דהקדש בטעות הוי הקדש ה"נ אמרי בית הלל דתמורה בטעות (ו) ז) דהוא תמורה דאף על גב דאמרי בית שמאי דהקדש בטעות הוי הקדש קאמרי נמי דהיכא דאיגלאי מילתא דלאו שפיר נדר ונשאל על נזירותו והותר ההיא בהמה שהפרש על אותו נזירות תצא ותרעה בעדר דאיל דמיתעקר עיקר נזירות: ח) **הני מילי.** דסבר לומר תמורת עולה ואמר תמורת שלמים אבל אם הפרש בהמה לצורך תמורת עולה וחזר ואמר הרי זו תמורת שלמים כיון דהפרישה ושוב טעה אגלאי מילתא דלאו שפיר המיר ולא הוא תמורה ט): **אמר מר אי אמר מודיני כו'.** מתני' היא ה) אבל לשון ירושלמי כך הוא: **טעונו ולא כוונתו.** כשטעה וקרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי (ו) הוי הקדש אבל אם נתכוין לכך ז) לא הוי הקדש ח) ט) (אבל מעשר דבחוסבנא תליא מילתא בין בטעות בין בכוונה הוי קדוש): **ואיספיקו בים הלל.** דלא מהדרי להו מגופיה דמילתא דלימרו להו מה למעשר לכך הקדישו בטעות (יא) יב) להוי הקדש: **שכן אינו קדוש בכוונה.** שאם נתכוין על שלשתן להחליף ולקרותן בכך אינו הקדש תאמר בהקדש שיהא יג) טעות הקדש שכן עיקר מעשה שלו אינו אלא בכוונה הואיל וכל מעשה שלו אינו אלא בכוונה לכך אין טעותו הקדש. אלא מדלא קמהדרי להו הכי ש"מ דאית להו לב"ה דטעותו וכ"ש כוונתו וקשיא לרב נחמן: **אמר רב שימי.** לעולם טעותו ולא כוונתו והאי ק"ו לא אתי לאיהדר להו ב"ש: **דהקדש בדעתיה דמריה תלי.** שאינו קדוש אלא בכוונה לדעת בעלים ולא בטעות בעלים אבל ז) מעשר בחוסבנא תלי קדוש אפי' בטעות ולעולם אימא לך מדלא מהדרי להו ב"ה לב"ש מה למעשר שכן אינו בכוונה דאית להו לב"ה דטעותו וכ"ש כוונתו יד) וקשיא לרב נחמן: **מתני' והלך להביא את בהמתו.** שהפרש לנזירותו ומצאה שנגנבה: **אם עד שלא נגנבה בהמה נזר.** אע"פ שעכשיו נגנבה ט) ואא לאפי' אכסה לפתוח לו ולומר אילו היית יודע שתגנב בהמתך מי היית נוזר ואמר לאו ה"ז נזיר שאין פותחין לאדם בנולד: ומאם

ומינה מילף דהקדש בטעות אל והא דשלשתן מקודשין היינו טעמא כדדרשי' בפ' בתרא דבכורות (דף ס:) מוכל מעשר בקר ולאן כל שהוא עשירי אי אקרא שם עשירי אבל שמיני אי י"ב לא דאין המעשר מקדש אלא הסמוך לו ומיהו אין זה טעם העיקר של ב"ש שהרי דחויה דאיה זו אלא טעמא דב"ש כדמפרש בגמרא דיש לומר דילפינן מתמורה: **אמרו** להן **לא השבט קדשו.** כלומר אין מתקדשות על ידי טעות [שהניח] השבט וקורא עליה שם מעשר דמה[1] אם הניח השבט על השמיני אי על השניס עשר לא עשה כלום אלא דמשום טעות לא כלום[2] אלא גזירת הכתוב היא ולא משום טעות דהא אינו מקדש אלא הסמוך לו וגזירת הכתוב היא ואין ללמוד משם לשאר הקדש: **מי** שנדר בנזיר והלך **להביא** בהמתו. פירוש לקרבנותיו ומצא שנגנבה בהמתו ובא לחכם לשאול על נזירותו על ידי מרבה זו שאמר אילו הייתי יודע שבהמה עתידה ליגנב לא הייתי נודר שאין לי במה לקנות קרבנות אחרים אם עד שלא נגנבה הבהמה נדר בנזיר אע"פ שלאוף נגנבה לא יתירנו החכם ע"י מרבה זו לומר לו אילו היית יודע שסוף בהמתך ליגנב מי היית נודר שזהו גולל שנגנבה אחר קבלת הנדר ותנן בנדרים (דף סד.) ח) [אי] שהיה [משיא כו'][3] וכן הוא דאורכן בהמ"ק בסמוך דהוי גולל ואם תאמר והא מדאמרינן בכל דוכתי פתח כי אמר ליה אדעת מה שנדר[4] ואמאי והא גולל הוא שהרי לא היה בשעת נדר אותו פתח כמו גבי נגנבה ויש לומר בענייניס שרגילין לבא אח"כ שפיר מסיק ליה אדעתיה בשעת הנדר וכי נדר דעתו היה שאם יבא עליו אחד מאלו הדברים שיתבטל נדרו וכדאמרינן בנדרים (דף כג.) רגילין אפיקורסים לנער רבנן אבל בנגנבה וכן מורכן גולל דלא שכיח ולא איבעי לאסוקי אדעתיה בשעת נדרו פן יחרב הבית ולכך גמר ונדר בלבו בכל ענין שיהיה נזיר ואפילו תגנב בהמתו לפי שסבור בלבו שלא תגנב ולכך אין פותחין לו בגולל זה: ומאם

ואת אחד עשר: **גמ'** מני מתני' לא ר' יוסי ולא רבנן [6]דתניא מי שנדר ועבר על נזירותו [7]אין נזקקין לו אלא א"כ (6) מונה בהן איסור כימים שנהג בהם היתר ר' יוסי אומר דיו שלשים יום אי רבנן קשיא נזירות מועטת אי ר' יוסי קשיא נזירות מרובה איבעית תימא ר' יוסי ואיבעית תימא רבנן איבעית תימא ר' יוסי כאן בנזירות מרובה כאן בנזירות מועטת ואיבעית תימא רבנן לא תימא משעה שנזר אלא אימא [8]כמשעה שנזר: נשאל לחכמים והתירוהו וכו': א"ר ירמיה מדב"ש נשמע לדבית הלל לאו אמרי ב"ש הקדש בטעות הוי הקדש כיון דאיגלאי מילתא דלאו שפיר נזר תצא ותרעה בעדר לב"ה נמי אע"ג דאמרי תמורה בטעות הויא תמורה ה"מ היכא דאיתיה לעיקר הקדש אבל היכא דמיתעקר עיקר הקדש איתעקר נמי תמורה: אמר מר אי אתם מודים שאילו קרא לתשיעי עשירי כו': איתמר מעשר רב נחמן אמר טעותו ולא כוונתו רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי [9]טעותו וכ"ש כוונתו אמר ליה רבא לרב נחמן לדידך דאמרת טעותו ולא כוונתו דקאמרי בית שמאי לבית הלל אי אתם מודים שאילו קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי ששלשתן מקודשין ואישתיקו בית הלל לימרו להון מה למעשר שכן אינו קדוש בכוונה אמר רב שימי בר אשי היינו טעמא דלא אמרי להון דק"ו הוא מה מעשר שאינו קדוש בכוונה קדוש בטעות הקדש שקדוש בכוונה לא כל שכן ולא היא דהקדש בדעתא דמריה תלי: **מתני'** [10]מי שנדר בנזיר והלך להביא את בהמתו ומצאה שנגנבה אם עד שלא נגנבה בהמתו נזר הרי זה נזיר ואם

ו א ב מיי' פ"ל מהל' מזירות הל' [יג] יד טור טוש"ע י"ד סי' כח סעיף ג:

ז ג מיי' פ"מ מהלכות בכורות הלכה ח סמג עשין ריב:

ח ד מיי' פ"ב מהלכות נזירות הלכה ב:

נוסחת הריב"ן

ו) מזירות: ב) (ו) מן המנין) ליתא בכ"י: ג) בכ"י כתוב כאן בהכ"ל גלגין ל"ש: ד) הויא: ה) בכ"י כתוב כאן בהכ"ל גלגין ע"ש ה"מ כו': ו) בכ"י כתוב כאן בהכ"ל ע"ש כמו שכתוב בספר לב"ה נמי הני מילי כו' אבל היכא דמיעקר עיקר הקדש כגון הכא דהיתה לו בהמה מופרשת מתעקר נמי תמורה דאתיא מכח הקדש טעות ולא הוי תמורה ה"ג לב"ה נמי אע"ג דאמרי תמורה בטעות הוי מילי היכא דאיתיה לעיקר הקדש אבל היכא דמתעקר עיקר הקדש מתעקרא נמי תמורה כלומר לב"ה נמי ה"מ לדנרי הכל דכ"ע תמורה בטעות הויא תמורה הני מילי דהויא תמורה היכא דאיתיה לעיקר הקדש דאיתיה מכח הקדש אבל דמתעקר עיקר הקדש שנתבטל בעולה והמיר בה בטעות שהיה לו לומר זו תמורת עולה ואמר תמורת שלמים ואח"כ נשאל על העולה והותרה לו הרי זו תמורה דהמיר בה לאו תמורה הוא ותצא ותרעה בעדר: ז) מינו הקדש: ח) (אבל כו' הוי קדוש) ליתא בכ"י: ט) הוי הקדש: י) טעותו: כ) מ"ע דמעשר בחוסבנא תליא מלתא הלכך בין בטעות בין בכוונה קדוש וקשיא לר"נ: ל) נגנבה שם לו לפתוח ולומר לו אילו וכו':

הגהות התוספות

1. ל"ל דהא. 2. מיהו אלא דמשום טעות לא כלום, נמחק. 3. מיהו אי שהיה משיא, נמחק. וצ"ל אין פותחין בגולל. 4. ל"ל אדעתא דהכי מי נדרת.

פי' הרא"ש

וכיון דעור השחור חשוב יותר אין גריעות דחרישה מגרעו כ"כ שיהיה חשוב (בשבט) [בשחרות] זו לקותה: מני מתני' דקתני מונה משעה שנדר ולא קנסינן ליה. אין נזקקין לו להתיר נזרו או להביא קרבנותיו אא"כ מונה איסור כימים שנהג בהם היתר: ר' יוסי אומר דיו לי' יום. כגון אם נזר ק' יום ושתה ס' יום יין דיו אם קונסין אותו שימנה מן הס' [שלשים יום] וישלים עליהם מ' יום ויביא קרבנותיו: ה"ג אי רבנן קשיא נזיר מרובה פי' אף נזיר מרובה דבין מרובה בין מועטת קאמרי דסותר הכל ואי ר' יוסי קשיא נזיר מועטת נהי דבנזיר מרובה איכא למימר דמתני' לא פליגא אר' יוסי דהא דקתני

מוסף רש"י

מי שנדר ועבר על נזירותו. דקסבור בטעות נדר ואחרי כן בא לשאל, אין נזקקין לו. לפטור לו בתלמוד (נדרים ב.). **תמורה בטעות.** כגון שהפרישה בהמה ואמר רואה אני לעשותה תמורת עולה, ואמר הרי זו תמורת שלמים, אי נמי לאותה תמורה אתיא מכח הלי הקדש בטעות (ראמ"ה בשמו).

מונה משעה שנדר הכי קאמר מונה מקצת ממה שנדר ואינו סותר הכל אבל בנזיר מועטת איירי מתני' קשיא לר' יוסי: איבעי' אימא ר' יוסי כאן בנזיר מרובה מתני' ו) וסותר מקצת מה שנדר כאן בנזיר מועטת קאמר יוסי דסותר הכל: כמשעה שנדר דסותר הכל ומונה ימים אחרים כאותו שעה עליהם: (דקאמר) [לאו אמרי] בית שמאי הקדש בטעות הוי הקדש כדמסיק אביי לעיל דקאי בטיהרא [וכו'] (איכא) [כיון] דאיגלאי מלתא דטעות הוה מעיקרא ע"י התרת חכם אם שאומר לו החכם דלאו נדר הואי תצא ותרעה בעדר ה"ה לב"ה בתמור' אם המיר בהמה בבהמה ואח"כ נשאל על הראשונ' פקעה [ממנה] קדושת תמורה: טעותו ולא כוונתו אם היה יודע שהיה תשיעי וקראו עשירי לא קדש. ואישתיקו להו ב"ה לאו דוקא אלא שלא ידעו להשיב מיניה וביה אלא הביאו ראיה מה' ר"ש. מה למעשר שאינו קדוש בכוונה כשאר הקדשות. הלכך על כרחך גזרת הכתוב הוא וחדוש הוא ולא ילפי' מיניה. היינו טעמא דלא אמר וכו' לפי שאם היו ב"ה אומרים תשובה זה לא היו מקבלים אותה כי אם היו אומרים אדרבה ק"ו הוא: ולא היא [דקדש] בדעתיה דמריה תלא סיומא דמילתא דרב שימי היא. כלו' ודאי אין זה ק"ו דבכל דוכתא הקדש בדעתיה דמאריה תלי כדכתיב כי יקדיש איש את ביתו דמשמע מדעתו ובמעשר דוקא בזירת הכתוב כמו שהראו ב"ה פנים לדבריהם מח' ר"ב: מי שנדר בנזיר ובשעה שנדר היו לו בהמות ואדעתא דהכי נדר שיקריב קרבנותיו מאותן בהמות והלך להביא בהמתו ונגנבה ומחמת זו מתחרט

ו) נגלה דל"ל מתני' בנזיר מרובה אירי ולפיכך אינו פותר רק מקצת וכו'.